

Η θέση μας για το Ελληνογερμανικό Ταμείο για το Μέλλον (DGZ) Προς τους φίλους και τις φίλες μας στην Ελλάδα και τη Γερμανία

Το ΑΚ-Δίστομο ταξίδεψε και φέτος στην Ελλάδα με αφορμή την επέτειο της σφαγής του Διστόμου στις 10.6.1944. Σε πολλές συζητήσεις που κάναμε στο ταξίδι μας εκείνες τις μέρες διαπιστώσαμε ότι η παρουσία του Ελληνογερμανικού Ταμείου για το Μέλλον είναι πολύ έντονη σε πολλά μέρη και ότι υπάρχει προβληματισμός για το πως πρέπει να εκτιμηθεί η δράση του. Με αφορμή λοιπόν αυτή τη διαπίστωση θα θέλαμε να εκφράσουμε τη δική μας θέση για αυτή την πρωτοβουλία του γερμανικού υπουργείου εξωτερικών και της κυβέρνησης. Αναφερόμαστε κυρίως στο Ελληνογερμανικό Ταμείο για το Μέλλον αλλά συγχρόνως υπάρχουν κι άλλα προγράμματα της γερμανικής κυβέρνησης με ανάλογους στόχους όπως αυτό του Ελληνογερμανικού Ιδρύματος Νεολαίας και της Ελληνογερμανικής Συνέλευσης.

Το Ελληνογερμανικό Ταμείο για το Μέλλον δημιουργήθηκε, όπως αναφέρει η γερμανική κυβέρνηση, για να εγκαθιδρύσει μια ελληνογερμανική ιστορική μνήμη (!) και να συμβάλει στην ιστορική έρευνα των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν κατά την περίοδο της κατοχής 1941-1944. Τα επόμενα 4 χρόνια (2014-2017) θα χρηματοδοτηθούν διάφορα προγράμματα και κάθε χρόνο θα διατίθεται 1 εκατ. ευρώ. Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί με χρηματοδότηση του Ταμείου προγράμματα σε διάφορους μαρτυρικούς τόπους της Ελλάδας όπως στο Λέχοβο, το Κομμένο ή τα Καλάβρυτα. Την απόφαση για το πού και πώς θα δωθούν τα επιμέρους ποσά δεν την παίρνει όμως μια κοινή ελληνογερμανική επιτροπή αλλά μόνο το γερμανικό υπουργείο εξωτερικών και συγκεκριμένα η διεύθυνση του DAAD (γερμανική υπηρεσία ακαδημαϊκών ανταλλαγών). Ήδη λοιπόν το όνομα είναι παραπλανητικό.

Η κυβέρνηση τόνισε σε απάντηση που έδωσε πέρυσι σε επερώτηση του κόμματος „Die Linke“ πως αυτό το Ταμείο δεν έχει καμία σχέση με το ζήτημα των επανορθώσεων και των αποζημιώσεων γιατί – και αυτή η εξήγηση είναι τόσο απλοϊκή όσο και υπεροπτική – το ζήτημα αυτό «έχει νομικά και πολιτικά κλείσει για τη γερμανική πλευρά». Στόχος του Ταμείου είναι όπως είπε: «Μέσα από συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και χειρονομίες συμφιλίωσης μπορούμε, όμως, και θέλουμε να υπογραμμίσουμε την άνευ όρων αναγνώριση της πολιτικής και ηθικής μας ευθύνης.»

Για μας η ίδρυση αυτού του Ταμείου είναι κατά πρώτο λόγο μια πολιτική αντίδραση άμυνας απέναντι στις νόμιμες διεκδικήσεις των αποζημιώσεων και των πολεμικών επανορθώσεων για τα γερμανικά εγκλήματα που διαπράχθηκαν την περίοδο της κατοχής. Γιατί το θέμα αυτό παραμένει ακανθώδες για τη γερμανική πλευρά:

- Από τη μια είναι οι δικονομικές εξελίξεις στην Ιταλία: Το Συνταγματικό Δικαστήριο στη Ρώμη έκρινε το 2015 πως είναι δυνατή η εκτέλεση της απόφασης του Πρωτοδικείου Λειβαδιάς το 1997 για το Δίστομο με την κατάσχεση γερμανικής περιουσίας που βρίσκεται στην Ιταλία.
- Και από την άλλη η δημοσίευση της έκθεσης της διακομματικής κοινοβουλευτικής επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών που καθόρισε το ύψος των οφειλών στα 269 δις. ευρώ.

Η ίδρυση του Ελληνογερμανικού Ταμείου για το Μέλλον σηματοδοτεί μια κάποια αλλαγή στη στρατηγική που ακολουθεί η γερμανική πλευρά, αρχής γενομένης από την επίσκεψη του Προέδρου της Γερμανίας Γ. Γκάουκ στην Ελλάδα το 2014, χωρίς όμως να έχει αλλάξει και τους στόχους της. Και ο στόχος είναι η Γερμανία να μην πληρώσει ούτε σεντ στα θύματα και τους επιζώντες των θηριωδιών των ναζί και να μην πληρώσει τα χρέη της στην Ελλάδα (επανορθώσεις,

κατοχικό αναγκαστικό δάνειο). Η Γερμανία αρνείται πως έχει οποιαδήποτε νομική ευθύνη για τα εγκλήματα της κατοχής.

Το Ταμείο λειτουργεί σε αυτήν την περίπτωση ως «δούρειος ίππος». Μέσω αυτών των χρηματοδοτήσεων η γερμανική κυβέρνηση προσπαθεί να ελέγχει την εικόνα της τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό δίνοντας την εντύπωση μια κυβέρνησης που προωθεί την ιστορική έρευνα και αποτελεί παράδειγμα στον τομέα της επεξεργασίας της ιστορικής μνήμης. Είναι λοιπόν με άλλα λόγια μια διαφημιστική καμπάνια.

Επιπλέον με την προβολή του Ταμείου το κέντρο βάρους της συζήτησης για τις ελληνικές διεκδικήσεις των αποζημιώσεων και επανορθώσεων μετατοπίζεται πια στις γερμανικές σκηνοθετημένες «χειρονομίες» συμφιλίωσης και μνήμης. Άλλωστε θα είναι πολύ δύσκολο για τους εκπροσώπους των μαρτυρικών τόπων από τη μία να συνεργάζονται με τους γερμανούς για να πραγματοποιήσουν επιτέλους σημαντικά έργα και προγράμματα και από την άλλη να απαιτούν με δυναμικό τρόπο τις οφειλές και αποζημιώσεις. Και με αυτόν τον τρόπο λοιπόν προσπαθούν να μειώσουν την πίεση που δέχεται η Γερμανία.

Μέσα από τις γερμανικές προσπάθειες να κερδίσουν τη συμμετοχή των εκπροσώπων των κοινοτήτων προωθείται η διάσπαση της αλληλεγγύης ανάμεσά τους. Η Γερμανία δημιουργεί έτσι με μικρό χρηματικό αντάλλαγμα ένα μικρό στρατό πολιτικών πρεσβευτών για τα δικά της συμφέροντα. Αυτός είναι ένας ακόμη λόγος για τον οποίο το Εθνικό Συμβούλιο για την Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών προς την Ελλάδα, όπως και άλλοι σύλλογοι θυμάτων, απορρίπτουν το Ελληνογερμανικό Ταμείο για το Μέλλον.

Το ΑΚ Δίστομο πίστευε και πιστεύει πως το ζήτημα των αποζημιώσεων μπορεί να προχωρήσει και να πετύχει, όταν με νομικά, πολιτικά και οικονομικά μέσα θα ασκηθεί η απαιτούμενη πίεση που θα αναγκάσει τη Γερμανία να αναθεωρήσει τη στάση της. Η Γερμανία δεν πλήρωσε μέχρι τώρα καμία αποζημίωση από μόνη της χωρίς εξωτερική πίεση ή από πεποίθηση, ούτε σε γερμανούς θύματα των ναζιστικών εγκλημάτων πόσο μάλλον σε θύματα από άλλες χώρες. Ακόμη και οι εργάτριες και εργάτες σκλάβοι του γερμανικού Ράιχ κατάφεραν επιτέλους να πάρουν έστω και αυτές τις ανεπαρκείς αποζημιώσεις αφότου ανάγκασαν τη Γερμανία μετά από ομαδικές δικαστικές αγωγές και απειλές μποϋκοτάζ να κάτσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Πολύ φοβούμαστε πως η αποδοχή των τόσο συμφιλιοτικών κινήσεων της Γερμανίας θα αποδυναμώσει την αποφασιστική διεκδίκηση των αποζημιώσεων και των επανορθώσεων. Γιατί όπως είπαμε όποιος συνεργάζεται με τη γερμανική κυβέρνηση δεν μπορεί συγχρόνως και να αγωνίζεται εναντίον της. Και θεωρούμε πως το δεύτερο είναι στη συγκυρία αυτή απαραίτητο.

Η γνώμη μας είναι πως είναι ανάγκη να πληροφορηθεί ο κόσμος τους πραγματικούς σκοπούς της γερμανικής κυβέρνησης και να φανεί ποιους στόχους εξυπηρετεί το Ταμείο. Δεν είναι η συμφιλίωση που θα κερδίσει από τη δράση του Ταμείου αλλά ίσα ίσα στόχος του είναι να αποδυναμωθεί το μέτωπο της διεκδίκησης των οφειλών. Γι' αυτό λέμε πως πρέπει να μποϋκοτάρουμε ανοιχτά και να μην υπάρξει καμιά συνεργασία ούτε με το Ταμείο ούτε με κανέναν άλλον αναλόγου στοχοθεσίας οργανισμό.

Γι' αυτό καλούμε όλους τους φίλους μας και φίλες μας στην Ελλάδα να αγωνιστούμε όλοι μαζί για να μπορέσουν επιτέλους να αποζημιωθούν τα θύματα των ναζιστικών εγκλημάτων και παράλληλα να ξεκινήσει σε Ελλάδα και Γερμανία μια καμπάνια ενάντια στο Ελληνογερμανικό Ταμείο για το Μέλλον και στα ανάλογου τύπου ιδρύματα και προγράμματα.

Η Γερμανία πρέπει επιτέλους να πληρώσει τις οφειλές της!
ΑΚ-Δίστομο